

REFERAT Fællesmøde - Planudvalget og Teknik- og Miljøudvalget d. 08-12-2016

Mødedato Torsdag d. 08. december 2016 kl. 16:00

Mødested Byrådssalen

Mødedeltagere Ib Sørensen, Keld Stenlien Hansen, Erhard Filtenborg, Ole B. Hovøre, Anne-Mie Højsted Johansen, Peter Hansen, Peter Rosgaard Hemmingsen, Bendt Tranekjær Rasmussen, Bo Vesth, Ulla Gramstrup, Ingela Karlsson, Mona Dates Jørgensen, Willy R. Eliassen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Stenløse Å - Klimatilpasning - beslutning.....	4

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

15/20361

Kompetence til afgørelse

Planudvalget/Teknik- og Miljøudvalget

Indstilling

Administrationen indstiller, at dagsorden godkendes.

Beslutning i Fællesmøde - Planudvalget og Teknik- og Miljøudvalget den 08-12-2016

Godkendt

Punkt 2: Stenløse Å - Klimatilpasning - beslutning

16/6121

Beslutningstema

På baggrund af kapacitetsproblemer i Stenløse Å gennem Stenløse By og udledningsproblematikken for Egedal By skal det besluttes, om der skal gennemføres forundersøgelser og udarbejdes detailprojekt for omlægning af Stenløse Å. Endvidere skal der træffes beslutning om, hvor det nye vandløbsstrace skal ligge.

Kompetence til afgørelse

Teknik- og Miljøudvalget/Planudvalget – Byrådet

Indstilling

Administrationerne indstiller, at

1. kommunen og Furesø Egedal Forsyning gennemfører forundersøgelse og udarbejder detailprojekt til godkendelse.
2. projektet udarbejdes for scenarie 2 gennem Helledemosevandløbet.
3. klimastyregruppen får kompetencer til at agere styregruppen for omlægningen af Stenløse Å.

Sagsfremstilling

På grund af byudvikling, klimavariationerne og øgede nedbørsmængder forekommer der mange steder skadevoldende oversvømmelser. I Stenløse sker afstrømningen fra de befæstede områder til Stenløse å næsten momentant. Samtidigt øges det befæstede areal, hvorfra der afledes regnvand til Stenløse Å, når der byudvikles som f.eks. i Egedal By. Til sammen udgør disse forhold store udfordringer, ikke kun for den nuværende situation, men også i forhold til fremtidige afvandsforhold i Stenløse.

For at aflaste Stenløse by for skadevoldende oversvømmelser ved skybrud, og den fortsatte afvanding fra Egedal By, har Byrådet og Furesø Egedal Forsyning bestyrelse i juni 2016 besluttet, at administrationerne skulle udarbejde et fælles projektforslag for omlægning af Stenløse Å, der skulle afdække de juridiske, finansielle, tekniske og planmæssige forudsætninger. Desuden skulle fordele og ulemper ved to forskellige traceer afklares. Et østligt trace gennem henholdsvis Fuglesø/Veksømosvandløbet, herefter kaldet scenarie 1 (bilag 1) og et sydligt trace gennem Helledemosevandløbet, herefter kaldet scenarie 2 (bilag 2).

Juridiske forudsætninger

Advokatfirmaet Horten har udarbejdet et opmærksomhedsnotat (bilag 3), som beskriver de juridiske rammer og muligheder for at omlægge Stenløse Å.

Horten vurderer, at de primære udfordringer er, at projektet er omfattet af forbuddet mod ændringer af vandløb efter naturbeskyttelseslovens § 3 og forbuddet mod beslutninger, som forringer vandforekomsters tilstand, dvs. målsætningsændring i de statslige vandplaner. Der kan dog ansøges om dispensation.

Kommunen kan dispensere efter behandling af §3 sagen fra forbuddet i naturbeskyttelseslovens §3, men det må forventes, at sagen vil blive påklaget. Natur- og Miljøklagenævnets praksis er restriktiv i sådanne dispensationssager, og kræver at dispensationen er velbegrundet. Horten påpeger, at der er behov for, at kommunen indhenter oplysninger, så dispensationen kan gives på et oplyst grundlag som muligt.

Finansielle forudsætninger

Det er Hortens vurdering, at den løsning, som giver Forsyningen de største frihedsgrader, er at omdanne Stenløse Å til et spildevandsteknisk anlæg. Forsyningen betaler herefter for reguleringsprojektet af vandløbet ud fra en betragtning om, at Forsyningen har nytte af reguleringen.

Planmæssige forudsætninger

Begge scenarier forudsætter tiltag i fredede områder. Scenarie 1 berører Fredningen af Fuglesødalen og muligvis også Fredningen af Værebros Ådal, og scenarie 2 berører begge fredninger. Det er administrationernes vurdering, at der ved begge scenarier skal søges om dispensation fra de berørte fredninger ved Fredningsnævnet for Nordsjælland. Fredningsnævnet for Nordsjælland træffer derefter afgørelse, om der kan meddeles dispensation. Kommunen kan søge om dispensation fra fredningen, men kan ikke på nuværende grundlag få en garanti for dispensation. Orbicon har dog oplyst, at andre fredningsnævne har givet dispensation til tilsvarende naturgenopretningsprojekter, der omfatter store jordflytninger, eksempelvis Gyldensten Strand på Nordfyn. Niras har desuden oplyst, at i klimaprojektet Karlstrup Mose i Greve/Solrød Kommuner fik man dispensation fra 3 eksisterende fredninger.

Tekniske forudsætninger

Rådgivningsfirmaet Niras har udarbejdet en uddybning af tidligere rapport om de hydrauliske modelberegninger til belysning af forskellige scenarier for håndtering af regnvand i å-tracé gennem Stenløse efter en eventuel fremtidig omlægning af Stenløse Å. Rapporten konkluderer, at flisebelægning af å-tracéet, reducerer risikoen for oversvømmelse af de områder, hvor det skyldes en begrænsning i selve å-tracéet. (bilag 4)

Rådgivningsfirmaet Orbicon har sideløbende udarbejdet et teknisk notat om traceforslagene (bilag 5), der understøtter det oprindelige idéforslag fra Egedal Kommune og notat udarbejdet af Niras i 2015. Orbicon beskriver fordele og ulemper ved de to traceforslag til det nye vandløb.

Fælles for de to scenarier er, at Stenløse Å lægges i et nyt vandløbstrace på strækning nord for Stenløse By, som efter ca. 830 m møder Tranemoseløbet og videre til udløbet i Spangebæk. Fra Spangebæk ledes vandet mod syd i det eksisterende tracé, hvor der udvides og restaureres indtil Pudebjerg, vest for Fuglesø, hvorfra der er to forskellige afvandingsveje, scenarie 1 og 2, se kort bilag 1 og 2.

Orbicon har afklaret de tekniske fordele og ulemper ved to traceer, fra det punkt hvor de skilles ad.

Forskellene på de to scenarier er forholdsmæssigt opstillet i uddrag i nedenstående skema. Det fulde skema kan ses i bilag 4.

	Scenarie 1	Scenarie 2	Bemærkninger
Anlægsøkonomi (kr.)	12.540.000	7.095.000	Beløbene bygger på erfaringstal, og skal nærmere ses som en difference på ca. 5 mio. Ud over de konkrete anlægsudgifter må der forventes udgifter til projektering, VVM, lodsejerforhandlinger og erstatninger.
Ændring i afvandingsforhold	Let forværret afvanding: Veksømose (+19 cm) Værebros Å (+7 cm)	Let forbedret afvanding: Veksømose (-14 cm) Værebros Å (-4 cm)	Nogle arealer langs Spangebæk og nogle mindre private vandløb forventes mere våde. Dette håndteres som del af erstatningsspørgsmålet.
Antal lodsejere	19	4	
Andre kommuner	Projektet skal laves i samarbejde med Ballerup og Roskilde Kommune	Projektet holdes indenfor Egedal Kommune. Roskilde Kommune skal høres i forbindelse med etablering af udløb til fællesvandløbet Værebros Å.	I scenarie 2 skal Roskilde Kommune kun involveres, hvis der mod forventning sker en påvirkning af arealerne ned til Værebros Å.

Der er vedlagt en tidsplan for omlægning af Stenløse Å (bilag 6).

Samlet vurdering

På baggrund af det foreliggende materiale har administrationerne i Egedal Kommune og Furesø Egedal Forsyning vurderet, at det er muligt, at omlægge Stenløse Å. Projektet er dog omfattet af en lang række dispensationer og godkendelser, hvor udfaldet ikke kendes. Evt. klager over disse kan medføre en forsinkelse af projektet. De kritiske milepæle, hvor forsyning og kommune ikke på forhånd kender udfaldet er:

- § 3 dispensation: Projektet kræver en eller flere dispensationer fra naturbeskyttelseslovens § 3, og der er risiko for, at sagen kan blive afvist i en eventuel klagesag. På baggrund af erfaring med andre vandområdesager anses sandsynligheden for at opnå dispensation dog som gode.
- Fredningsdispensation: Projektet kræver anlægsarbejde i 2 fredede områder, og der er således risiko for, at vi ikke kan opnå dispensation i fredningsnævnet. På baggrund af erfaring med andre fredningssager oplyser både Niras og Orbicon, at der er sandsynlighed for, at sagen kan opnå dispensation.
- Målsætningsændring: Både Stenløse Å og Spangebækken er ifølge de statslige vandplaner målsat til "God økologisk tilstand" ifølge EU's vandrammedirektiv. Kommunen kan ikke sammenlægge eller ændre målsætningen i udpegede vandløb. Ministeren kan dog træffe afgørelse om fravigelse i tilfælde, hvor manglende opnåelse af miljømålet skyldes

ændringer i overfladevandområdets fysiske karakter. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er forespurgt, men kan ikke på nuværende grundlag stille garanti om tilladelse til ændring af målsætning.

· Lodsejraftaler: Såfremt der ikke kan nås til enighed med de berørte lodsejere om frivillig aftaler, kan projektet gennemføres enten ved ekspropriation eller som en vandløbsregulering mod lodsejers vilje. Der vil dog blive udarbejdet en strategi for bedst mulig sikring af frivillige aftaler, og der vil blive afholdt individuelle møder med alle lodsejere.

Med hensyn til valg af trace foreslår administrationerne, at scenarie 2 vælges med følgende begrundelser:

1. Scenarie 2 er økonomisk mest fordelagtigt.
2. Scenarie 2 har et påvirkningsareal, der er ca. 4 gange mindre, hvilket betyder færre berørte borgere og færre omkostninger til forundersøgelser.
3. Scenarie 2's udledningspunkt til Værebros Å vil ikke have negativ påvirkning af vandstanden i Værebros Ådal. I Orbicons notat oplyses, at scenarie 1 vil hæve vandstanden med 1-7 cm, på en strækning af 6,5 km, fra Veksøse vandløbet til Helledemosevandløbet.
4. Scenarie 2 forventes at opfylde de statslige målsætninger i vandplanerne for Fuglesø og Veksøse Sø, mens Orbicon oplyser, at dette ikke er muligt uden yderligere tiltag i Scenarie 1.
5. Scenarie 2 ligger i et område med potentielt færre fortidsminder, hvorimod store dele af Scenarie 1 ligger i områder, der er registreret som kulturarvsarealer, hvor sandsynligheden for at støde på ukendte, skjulte fortidsminder er store, oplyser Kroppedal Museum.

Klimastyregruppen, som er en tværgående administrativ og politisk nedsat gruppe mellem Egedal Kommune og Furesø Egedal Forsyning, har drøftet sagen og anbefaler, at administrationernes indstillinger følges.

Det foreslås, at klimastyregruppen får kompetence til at udgøre styregruppen for projektet til omlægning af Stenløse Å. Klimastyregruppens sammensætning vedlægges (bilag 7).

Konsekvenser for budgettet

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Udgifter for Egedal Kommune i forbindelse med myndighedsbehandling afholdes indenfor rammerne for Center for Teknik og Miljø og Center for Plan, Kultur og Erhverv.

Forundersøgelse og detailprojektering finansieres af takstmidler.

Borgerinddragelse

Der gennemføres ejendomsrådgivende forundersøgelse, hvor alle berørte lodsejere inddrages.

Der nedsættes følgegruppe bestående af lodsejerepræsentanter, interesseorganisationer og miljømæssige organisationer i forbindelse med opstart af forundersøgelserne.

Beslutning i Fællesmøde - Planudvalget og Teknik- og Miljøudvalget den 08-12-2016

Sagen blev udsat. 2 undlod at stemme; Erhard Filtenborg og Peter Hansen.

Keld Stenlien blev erklæret inhabil i sagen.

Bilag

Bilag 1_Scenarie 1_Fuglesø_kort

Bilag 2_Scenarie 2_Helledemose_kort

Bilag 3_Horten

Bilag 4_Niras

Bilag 5_Orbicon

Bilag 6_Tidsplan

Bilag 7_Klimastyregruppe